

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/14626

GK: 168

Sayı : B.13.SGB.0.13.00.00-610- 1670

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/14626)

034629

06 Temmuz 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31/05/2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23404 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'a ait 7/14626 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK : 1 yazı

İnönü Bulvarı No:42 Emek 06520 Ankara
Tel : 0312 212 20 72 – Faks : 0312 215 18 00
www.csgh.gov.tr

İrtibat : E. YARDIMCIEL Memur
Tel : 296 64 39
e-mail : eyardimeiel@csgh.gov.tr

MUĞLA MİLLETVEKİLİ FEVZİ TOPUZ'UN 7/14626 ESAS NO'LU YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

4857 sayılı İş Kanununun 77 nci maddesine göre, işverenler işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için gerekli her türlü önlemi almak, araç ve gereçleri noksansız bulundurmak, işçiler de iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan her türlü önleme uymakla yükümlüdürler. İşverenler, işyerlerinde meydana gelen iş kazasını ve tespit edilecek meslek hastalığını en geç iki iş günü içinde yazı ile ilgili Bölge Müdürlüğüne bildirmek zorundadır.

Bu düzenlemeye göre işyerlerinde önlem alma yükümlülüğü işverenlere aittir. 4857 sayılı İş Kanununun 91 ve 97 nci maddeleri gereği, kanun kapsamında yer alan işyerlerinin denetimi Bakanlığımız iş müfettişleri tarafından işin yürütümü ile iş sağlığı ve güvenliği açısından denetlenmektedir. Gerek programlı gerek program dışı yapılan denetimlerde amaç, işverenlerin yukarıda bahsi geçen İş Kanununun 77 nci maddesinde ve sair iş sağlığı ve güvenliği mevzuatında belirtilen hususların yerine getirip getirmediğinin tespiti ile mevzuata aykırılık halinde gerekli yaptırımların ve tedbirlerin (idari para cezası, işyerinin durdurulması veya kapatılması) uygulanmasıdır.

Bilindiği üzere, Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı çerçevesinde, Avrupa Birliği Konsey Direktifleri de esas alınarak 4857 sayılı İş Kanunu uyarınca yeni yönetmelikler çıkarılmış olup bu yeni yönetmeliklerde yer alan yaklaşımlar çerçevesinde Bakanlığımız İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından sosyal tarafların da etkin katılımı sağlanarak, sektör bazında "Projelendirilmiş Teftişleri" yürütülmeye başlanılmıştır.

Projelendirilmiş teftişlerindeki amaç iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için gerekli sağlık ve güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlamak, işyerlerindeki ortak genel problemleri belirlemek ve tüm ilgili tarafların da katılımıyla bu sorunlara çözüm önerileri ve tedbirleri ortaya koymak ve sektör ile ilgili veri toplamaktır. Proje teftişlerinde iş kazalarının veya meslek hastalıklarının yoğun olduğu sektörler öncelikli olarak ele alınmaktadır.

Bakanlığımızca proje teftişleri kapsamında, Tuzla Özel Tersaneler Bölgesi Projesi, İzmir Aliaga Gemi Söküm Bölgesi Projesi, Akaryakıt ve LPG Dolum Tesislerinde Sektör Denetimi Projesi, Akaryakıt ve LPG Satış İstasyonlarında Denetim Projesi, Ziraî Mücadele İlaçları Üretimi Yapılan İşyerlerinde Sektör Denetimi Projesi, Patlayıcı Madde İmal Eden veya Kullanan İşyerlerinin Sektör Denetimi Projesi, Şeker Fabrikaları Denetimi Projesi, Asbest ile Çalışan İşyerleri Denetimi Projesi, Boya İmal Eden İşyerleri Denetimi Projesi, ILO/IPEC Mobilya Sektöründe Çalışan Çocukların Eğitime Yönlendirilmesi Projesi, Karayolu Taşımacılığı Projesi, Ayakkabı, Saya, Saraciye ve Deri Konfeksiyon İmalatı Yapılan İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Çimento Fabrikalarında İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Yapı İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Denetimi, Tersanelerde İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Yer Altı ve Yer Üstü Maden İşletmelerinde Proje Denetimi, Yağ Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Deterjan Sanayinde İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Çırcır Fabrikalarında İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Patlayıcı Maddelerin İmalatı ile Piroteknik Mamullerin (Havai fişek, maytaplar vb) İmalatı ve Depolamasını Yapan Üretici ve İthalatçılara Ait İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Proje Denetimi, Yer Altı Kömür Madenlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Bakımından Hedef Odaklı Proje Denetimi, Kayıtdışı İstihdamla Mücadele Tarama Denetimleri yapılmış olup yeni sektörlerle halen devam etmektedir.

Yapılan teftişlerde meydana gelen kazaların sebepleri, bu ve benzeri kazaların bir daha meydana gelmemesi bakımından alınması gerekli tedbirlerin neler olduğu ayrıntılı olarak araştırılmakta ve incelenmektedir. Bakanlığımız, iş kazaları ve meslek hastalıklarının meydana gelmemesi sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamı tesis edilmesi ile iş sağlığı ve güvenliği kültürünün başta konu ile ilgili sosyal taraflar olmak üzere toplumun her kesiminde oluşturulması için gerekli her türlü çalışma ve hassasiyeti göstermektedir.

4857 sayılı İş Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve yapılan denetimlerdeki uyarılara rağmen gerekli düzenlemeleri yapmayan işveren veya işveren vekillerine mevzuatımızın öngördüğü yaptırımlar ve tedbirler (idari para cezası, işin durdurulması ve işyerinin kapatılması) uygulanmaktadır.

Mevzuatımıza göre 14 yaşını bitirmiş, 15 yaşını doldurmamış ve ilköğretimini tamamlamış kişi çocuk işçi, 15 yaşını tamamlamış ancak 18 yaşını tamamlamamış kişi genç işçi olarak değerlendirilmektedir. Çocuk ve genç işçi ayrımı yapılmadan bu teftişler sonucu 6.964 çocuk+genç işçi tespit edilmiş olup ulaşılan çocuk+genç işçi oranı yüzde 0,042'dir.

Bakanlığımızca 2009 yılında 56.095 teftiş yapılmış olup 1.647.611 işçiye ulaşılmıştır. 2010 yılı ilk üç ayı 10.639 teftiş yapılmış olup 830.414 işçiye ulaşılmıştır. Bu teftişler sonucu 6.117 çocuk, 3.165 genç işçi tespit edilmiş olup ulaşılan çocuk işçi oranı yüzde 0,073'dür.

4857 sayılı İş Kanununun 71 inci maddesinde çocuk ve genç işçilerin çalıştırılmama ve çalıştırılma şartları belirlenmiştir. Ayrıca, İş Kanununun 71 inci maddesine dayanılarak "Çocuk ve Genç İşçilerin Çalıştırılma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Teftişlerde mevzuatımızda belirlenen usul ve esaslar dikkate alınarak çocuk ve genç işçilerin çalışma koşulları denetlenmektedir.

Günümüz teknolojisi ve çalışma koşullarında; iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak çalışanların hayat seviyesini yükseltecek, istihdamı ve verimli çalışmayı destekleyecek tedbirleri almak ve sonuçta çalışma barışını sağlamak Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamı oluşturmak için ilk araç hiç kuşkusuz konuyla ilgili mevzuat düzenlemeleridir. Bu kapsamda, Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2003/5930 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen "Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, gerekli çalışmaları Ulusal Programda yer alan hedefler doğrultusunda ve belirlenen zamanda gerçekleştirmeleri esastır." hükmüne istinaden 2003 yılı itibariyle iş sağlığı ve güvenliği alanında 89/391/EEC sayılı çerçeve direktif öncelikli olmak üzere 28 adet Avrupa Birliği direktifi 21 adet İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği olarak uyumlaştırılmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan işbirliği çerçevesinde 2006 yılında 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu kapsamında eğitim gören gençlerimizin ve eğitimcilerinin iş sağlığı ve güvenliği kavramının önemi hakkında bilinçlendirilmesi ve geleceğin çalışanlarında bugünden güvenli yaşam bilincinin oluşturulması amacıyla 10 ilde meslek liselerine yönelik seminerler düzenlenmiş ve yaklaşık 4.000 öğrenciye ulaşılmıştır.

2009 yılında da Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği daha ileri düzeye taşınmış ve mesleki ve teknik öğretim kurumlarındaki okul müdürleri, atölye ve meslek dersi öğretmenleri ile öğrencilerin güvenli çalışma, sağlıklı yaşam ve iş sağlığı güvenliği konularında bilinçlendirilmesi amacıyla yeni bir protokol imzalanmıştır.

Bu işbirliği kapsamında öncelikle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen "Yönetim Seminerleri" programı çerçevesinde 8 ilde toplam 741 okul yöneticisine bu konuda eğitim verilmiştir. Daha sonraki aşamada ise en riskli sektörlerimizde istihdam edilmek üzere eleman yetiştiren Ankara Mimar Sinan İnşaat Yapı Meslek Lisesi ve Meslek Lisesi Pendik Denizcilik Anadolu Lisesi pilot okul olarak seçilmiş ve bu okullardaki atölye ve meslek dersi öğretmenlerine iş sağlığı ve güvenliği konularını ihtiva eden eğitimcilerin eğitimi programı uygulanmıştır. Protokol kapsamında bir iş sağlığı ve güvenliği rehberi oluşturma çalışmaları da devam etmektedir.

Bunun dışında Türkiye'de tıp fakülteleri, teknoloji fakülteleri, fen-edebiyat fakülteleri, fizik, kimya ve mühendislik dallarında iş sağlığı ve güvenliğinin seçmeli ya da zorunlu ders olarak okutulması için Yüksek Öğretim Kurumu ile işbirliği çalışmaları sonuçlanmıştır. Böylece, iş yaşamına girecek tüm mühendis ve teknik elemanlarımız üniversite eğitimi sırasında iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgi sahibi olacaklardır.

Okul düzeyinde yürütülen çalışmalar dışında 2004 yılından beri yürütülmekte olan tüm projelerde de eğitim çalışmalarına yoğun şekilde yer verilmekte olup iş sağlığı ve güvenliği

konusunda sosyal tarafları ve kamuoyunu bilgilendirmek, bilinçlendirmek, duyarlılık oluşturmak amacıyla sempozyumlar, paneller ve toplantılar düzenlenmektedir.

Ayrıca ulusal boyutta iş sağlığı ve güvenliği kültürünü geliştirmek ve bilinçlendirmeyi artırmak için projelerin dışında iş kazaları ve meslek hastalıkları istatistiklerini göz önüne alarak belirlenen sektörel iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarında da eğitime öncelik verilmektedir. Bu çalışmaların ilki inşaat sektöründe, ikincisi maden sektöründe ve üçüncüsü ise gemi inşa sektöründe gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de çocuk işçiliğini önlemeye yönelik olarak yürütülen projeler ve sorunun çözümüne getirilen yeni yaklaşımlar çocuk işçiliği ile mücadele eden diğer ülkelere örnek olabilecek boyut ve çeşitliliktedir.

2006 yılı Haziran ayında Cenevre’de yapılan ve 189 ülkenin Çalışma Bakanlarının katıldığı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Kurulunun özel oturumunda ülkemiz çocuk işçiliği konusunda en iyi mücadele eden 3 ülkeden biri seçilmiştir.

Çocuk işgücüne yönelik yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında da ülkemizde çalışan çocuk sayısında yıllar itibarıyla belirgin bir azalmanın olduğunu görülmüştür.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 1994, 1999 ve 2006 yıllarında Çocuk İşgücü Anketi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar karşılaştırıldığında, yıllar itibarıyla ekonomik işlerde çalışan çocukların oranında büyük düşüşler gözlenmektedir. 6-17 yaş grubunda 1994 yılında ekonomik işlerde çalışan çocukların oranı yüzde 15,2 iken bu oran 1999 yılında yüzde 10,3’e 2006 yılında ise yüzde 5,9’a düşmüştür.

6-14 yaş grubuna bakıldığında 12.478.000 çocuktan 320.000 çocuğun çalıştığı görülmektedir. Bu veriler 1999 yılı Ekim ayı verileriyle karşılaştırıldığında çalışan çocuk/çağ nüfusu oranının yüzde 5.1’den yüzde 2.6’ya gerilediğini göstermektedir.

Bakanlığımız tarafından Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) 182 sayılı sözleşmesinde belirtilen doğrultuda, ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla çocuk işçiliğinin en kötü biçimlerinin, ortadan kaldırılmasına yönelik olarak “Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Ulusal Politika ve Program Çerçevesi” 2005 yılında tamamlanmıştır. Bu program ile çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin faaliyetlerin, bütüncül, katılımcı ve takvimlendirilmiş bir ulusal program çerçevesinde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır. Program çerçevesinde çocuk işçiliğini önlemeye yönelik temel stratejiler ve faaliyetler ile bunları uygulayacak kurum ve kuruluşlar ile sorumlulukları belirlenmiştir.

Hazırlanan bu program ile çocukların çalışma yaşamına girmesinde temel nedenleri oluşturan yoksulluğun ortadan kaldırılması eğitimin kalitesinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması toplumsal bilinç ve duyarlılığın artırılması gibi geniş kapsamlı tedbirlerle başta çocuk işçiliğinin en kötü biçimleri olmak üzere çocuk işçiliğinin 10 yıllık bir zaman periyodu (2005-2015) dönemini kapsamaktadır) içinde önlenmesi temel hedef olarak belirlenmiştir.

Programa göre öncelikli hedef gruplar, “Sokakta Çalışma, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışma, Tarımda Aile İşleri Dışında Ücret Karşılığı Gezici ve Geçici Tarım İşlerinde Çalışma” olarak belirlenmiştir.

Çocuk İşçiliğinin Önlenmesi İçin Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesi’nin uygulanmasına destek vermek üzere kamu kurumları, işçi ve işveren konfederasyonları ile sivil toplum kuruluşları geliştirdikleri projeleri, 2005 yılı başından itibaren birçok ilimizde uygulamaya koymuşlardır. Yapılan çalışmalarla çocuk işçiliği ile mücadelede önemli adımlar atılarak bilgi birikimi, deneyim ve önemli oranda toplumsal bilinç oluşmuştur.

Bakanlığımız tarafından çerçeve programın uygulanmasına destek vermek üzere 2005-2008 yılları arasında uygulanan projelerle 13.223 çocuğa ulaşılmış ve bu çocukların 10.429’u çeşitli proje hizmetlerinden yararlanmışlardır. Bu hizmetler çalışma hayatından çekilip eğitime yönlendirmek, eğitime devam edenlerin okul başarısını artırmak amacıyla destek eğitimleri, çeşitli rehabilitasyon hizmetleri, okul materyalleri ve kıyafet gibi ayni yardımlar, aile bireylerine mesleki beceri kazandırma eğitimleri verilerek istihdam imkanı sağlanması, ailelerin bilinçlendirilmesi gibi hizmetlerdir.

Bakanlığımız tarafından Zamana Bağlı Politika ve Program Çerçevesinin uygulanmasına destek vermek üzere 2005-2008 yılları arasında uygulanan projeler şunlardır:

1- Avrupa Birliği fonu kaynaklarından yararlanarak Uluslararası Çalışma Örgütü Türkiye Temsilciliğinin teknik desteği ile 7 ilde (Çankırı-Kastamonu-Sinop-Ordu-Elazığ-Erzurum-Van) yürütülen "Türkiye'de Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Ortadan Kaldırılması" projesi (2005-2007).

Projenin amacı, en kötü biçimlerdeki işlerden çocukların çekilmesi ve risk altındaki çocukların bu tür işlerde çalıştırılmalarının önlenmesi için ulusal ve bölgesel kapasiteyi geliştirmek hedef grupta yer alan çocuklara eğitim ve rehabilitasyon hizmetleri sağlamaktır.

Proje Kapsamında;

Proje sonu hedefi 1.500 çocuk olmasına rağmen; faaliyetler kapsamında 4.858 çalışan veya çalışma riski bulunan çocuğa ulaşılmıştır.

4362 çocuğa eğitim, beslenme, giyim ve hijyen malzemesi desteği sağlanmıştır.

Bu çocuklar ve ailelerine, ilgili tüm kurum, kuruluş ve kişilere "farkındalık yaratma" çalışmaları yapılmıştır.

Çalışıyor olmaları nedeniyle eğitime devam edemeyen 183 çocuk uygun eğitim programlarına yönlendirilmiştir.

Öğretmenlerin ve okul idarecilerinin çocuk işçiliği konusundaki farkındalıklarını artırmak ve projeye desteklerini sağlamak amacıyla çok sayıda öğretmene ve okul idarecisine eğitim verilmiştir.

20 yetişkin aile bireyine meslek eğitimi verilerek iş bulma imkanı verilmiş, 180 yetişkin aile bireyine mesleki eğitim sağlanmıştır. Ailelere verilen mesleki eğitimler ön büro, bilgisayarlı muhasebe, halıcılık, bilgisayar kursu vb. şeklindedir.

İlgili kesimlerde duyarlılık yaratma, sahiplenme ve sosyal diyalogun geliştirilmesi amacıyla il seminerleri düzenlenmiş yerel ve ulusal medyada konu yer almış çeşitli dokümanlar (takvim, broşür, afiş, vcd, vb) hazırlanarak ilgili tüm taraflara dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Proje sonunda Ordu dışında 6 ilde valiliklerle yapılan protokolle il proje koordinasyon ofisleri faaliyetleri sürdürmeleri koşuluyla tüm donanımlarıyla devredilmiştir.

2- ABD Çalışma Bakanlığı-Uluslararası Çalışma Bürosunun mali desteğiyle Çalışan Çocuklar Bölümü ile Milli Eğitim Bakanlığı-İlköğretim Genel Müdürlüğü koordinasyonunda IMPAQ firması tarafından yürütülen "Türkiye'de Eğitim Yoluyla Çocuk İşçiliğiyle Mücadele- (Tarladan Okula)" projesi (2004-2008).

ABD Çalışma Bakanlığı-Uluslararası Çalışma Bürosunun mali desteğiyle Çalışma Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı-İlköğretim Genel Müdürlüğü koordinasyonunda IMPAQ firması tarafından yürütülen "Türkiye'de Eğitim Yoluyla Çocuk İşçiliğiyle Mücadele- (Tarladan Okula)" projesi; Ankara, Şanlıurfa, Gaziantep, Elazığ, Ağrı, Mardin illerinde 2004-2008 yılları arasında yürütülmüş, 26 Eylül 2008 tarihinde sona ermiştir.

Uygulamaya konulan proje ile mevsimlik tarım işçiliğinde çalışan veya çalışma riski taşıyan 10.000 çocuğun çalışma hayatından alınarak uygun eğitim programlarına yönlendirilmesi, ailelerin istihdam imkanları ile sosyal yardım ve hizmetlere erişimlerinin artırılması, toplumda duyarlılık yaratma ve sahiplenmenin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Proje kapsamında, 8.365 çocuk tespit edilmiş ve bu çocuklardan 5.571'i proje hizmetlerinden (1.478 çocuk destek eğitimi, 1.270 çocuk hijyen paketi, 1.896 çocuk okul materyalleri, 927 çocuk- kıyafet) yararlanmıştır. Ayrıca proje çıktılarından 118 aile bireyi ve 108 uygun yaştaki çocuk mesleki kurslardan yararlandırılmış, 4.224 aile ile görüşülerek bilgilenmeleri sağlanmış, 838 öğretmen ve yöneticiye bilgilendirme semineri düzenlenmiştir.

3- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)- Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programı (IPEC) Kapsamında "Çocuk İşçiliği Konusunda Ulusal Kapasitenin Geliştirilmesi Doğrudan Eylem" projesi (2005-2007).

Proje çıktılarında yararlanılarak 94/33 sayılı AB Direktifini de dikkate alarak, on sekiz yaşını doldurmamış çocukların, sinema, tiyatro, müzik, bale, dans gibi güzel sanatlar kapsamındaki işlerle sirk, radyo, televizyon, film çekimi, reklamcılık ve modellik gibi sanatsal faaliyetlerde çalıştırılmasına ilişkin yasal düzenleme yapılmasına ilişkin öneri geliştirilmiştir.

Ülkemizde uygulanacak Çocuk İşçiliğinin Sona Erdirilmesi Uluslararası Programı projelerinin çocuk işçiliği açısından ülke politikasına ve şartlarına uygunluğuna karara vermek üzere Bakanlığımız koordinasyonunda, ilgili bakanlık temsilcileri, Uluslararası Çalışma Örgütünde temsil yetkisi bulunan işçi ve işveren kuruluşları, gönüllü kuruluşların temsilcisi ve öğretim üyelerinden oluşan "Ulusal Yönlendirme Komitesi"nde kabul edilerek farklı kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanan projeler:

a) Bakanlığımız İş Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından ILO/IPEC kapsamında yürütülen "Ankara, İzmir ve Bursa İllerinde Mobilya Sektöründe Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Sona Erdirilmesi" projesi.

b) Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından ILO/IPEC kapsamında yürütülen "Adana Karataş'ta Mevsimlik Gezici ve Geçici Tarım İşlerindeki En Kötü Biçimdeki Çocuk İşçiliğinin Eğitim Yoluyla Sona Erdirilmesi" projesi.

c) Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından ILO/IPEC kapsamında yürütülen "Hedeflenmiş Onüç İlde (Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Çorum, Diyarbakır, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Şanlıurfa) Sokakta Çalışan Çocukları Eğitime Yönlendirme" projesi.

d) Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu TÜRK-İŞ tarafından ILO/IPEC kapsamında yürütülen "Çocuk İşçiliğine Karşı Toplumsal İşbirliği" projesi.

e) HAK İşçi Sendikaları Konfederasyonu (HAK-İŞ) tarafından ILO/IPEC kapsamında Şanlıurfa'da yürütülen "Çocuk İşçilerin Ailelerine Mesleki Eğitim Sağlanması Suretiyle Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Ortadan Kaldırılması" projesi.

f) Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından ILO/IPEC kapsamında Gaziantep'te yürütülen "Çocuk İşçilerin Ailelerine Mesleki Eğitim Sağlanması Suretiyle Çocuk İşçiliğinin En Kötü Biçimlerinin Ortadan Kaldırılması" projesi.

g) Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından ILO/IPEC kapsamında yürütülen "Modüler Çocuk İşgücü Anketi".

h) Avrupa Birliği Finansıyla Hak-İş ve Türk-İş Konfederasyonlarının Yürütücü, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının iştirakçi olduğu "Medya Örgütlenmesi Yoluyla Çocuk İşçiliğine Karşı Farkındalık Geliştirme Projesi".

Türkiye'de çocuk işçiliğini önlemeye yönelik olarak yürütülen projeler ve sorunun çözümüne getirilen yeni yaklaşımlar çocuk işçiliği ile mücadele eden diğer ülkelere örnek olabilecek boyut ve çeşitliliktedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi uygulanmaya başlamıştır. Bu kapsamda; Bakanlığımızca hazırlanıp Başbakanlıkça yayımlanan 2010/6 sayılı Genelge yürürlüğe konmuştur.

Söz konusu Genelgede; işçilerin zorunlu öğretim çağındaki çocuklarının eğitimlerini devam ettirmek üzere; kendi yörelerindeki veya gittikleri yerlerdeki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarına misafir öğrenci olarak alınmaları veya taşınmalı eğitim veya mobil eğitim gibi imkanlardan en uygun olanı seçilerek çocukların okula devamlarının sağlanacağı, bu hususta şartlı nakit transferi gibi özendirici tedbirlerin etkin şekilde uygulanacağı, çocuk işçiliği ve emeğinin istismarı ile etkin mücadele edileceği belirtilmiştir.

